

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Consti=||tvtionen In Di-||oecesana Synodo
Vvla-||dislaviensi**

Karnkowski, Stanisław

Colonię, 1572

VD16 W 4100

De Canonicis & eorum officio. Tit. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62991](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62991)

62 **CONSTITVTI. VVLADISLA.**
tradendam Catholicā doctrinā, vel
ad Ecclesiasticos ritus conseruan-
dos pertinent: nihil vt sit necesse, cle-
rū nostrum longius ea petere, maio-
remque in illis conquirendis laborē
sumere. vt autem ordo seruetur, pri-
mū omnium à Canonicis Ecclesie
nostræ Cathedralis exordium sumē-
dum esse putauimus.

TITVLVS II.

**DE CANONICIS ET EO-
rum officio.**

Quoniam primi sunt post Episco-
pum Canonici Ecclesie Cathe-
dralis, & aliarum inferiorum: prima
quoque cura ipsorum & præcipua ef-
se debet, vt suo nomini respondeāt.
Et cum disciplina Ecclesiastica reti-
nendæ causa sint Cathedralium Ec-
clesiarū collegia instituta: etiam at-
que etiā Canonici videant, vt disci-
plinam conseruent, quam tuendam
susceperunt: sicque in omnes par-
tes oculos conuertant, nihil vt sit
inter eos quod ferri nõ debeat, quod-
que disciplina Ecclesiastica cohibe-
ri

I.
Sessi. 24.
cap. 12.

ri oporteat. Sicut autem primi sunt post Episcopum, præstantque dignitate sacerdotibus cæteris, ita exëplo doctrinaque sua præluceant alijs, eisque ad pietatē & vitam cum honestate tranfigendam, duces sint. Non vulgaris est illa Nepotiani laus, qua is celebratur hucusque ab Hieronymo, quòd non maius, nō minus negligebat officiū, vt vbi cūque eū quæreret, inquit, in Ecclesia inuenires.

Videant etiam, ne peccata maneant impunita, neue iisdē de rebus alij plectantur, alij ne appellentur quidē, sed in delictis vindicādis seruetur æqualitas, cum lex non personas attendat, sed personarum facta. Meminerint eius, quod scripsit propheta: Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur Dominus, & pereatis de via iusta. quodque Paulus monens scribent Hebræis, In disciplina perseuerate, quam, qui ferre non possunt, eos nothos, & non filios esse profitetur. Ea verò disciplinæ ratio ad vitam Canonicorum maxime pertinet.

Tenen

2.

3.

Psal. 2.

Cap. 12.

4. Tenentur autem Canonici Episcopo in rebus Ecclesiæ necessarijs adesse consilio suo: Qua in re, doctrina præcipuè versatur. Itaque, ne inania sint eorum consilia, exerceant se diligenter in legendis sacris literis, & in Canonicis legibus, & in obseruanda publica Catholice Ecclesiæ praxi. Nā ubi multa sunt prudentiaque consilia, ibi multa salus est. Nec possunt alij cōsulere melius & fidelius Episcopo suo, quàm, qui sunt eiusdem corporis membra, domestici & alumni Ecclesiæ.

5. Est verò ad rectè consulendum necessaria prudentia, doctrina, & beneuolentia, sine quibus, manca & imperfecta sunt consilia. Nam & Moyse non alios asciiuit sibi consiliarios, quàm sapientes, gnaros, probatæ conuersationis, & nobiles. Speciosum est enim, à Presbyteris cognoscere consilia: quibus dicitur, Accipite disciplinam meam, & non pecuniam: doctrinam magis, quàm aurum eligite.

Sed & iura, priuilegia, libertates Ecclesiarum, atque adeo totius Dioc

cesis

Berna. epi.
42. ad Hen.
ricū Seno-
nenf archi-
episcopū.

Prover. 8.
Deuter.

cesis seruare tuerique Canonicoꝝ
 interest, quādoquidem custodes sunt
 immunitatum illius omniū. Quam-
 obrem excutiant diligenter Archi-
 eum Ecclesiæ suæ, priuilegia omnia
 conscribant, indices conficiant, libel-
 los actionum & nominum siue debi-
 torum, ad quæcunque pia loca perti-
 nentiū, in promptu habeant, quibus
 cū res postulauerit, & ipsi, & Archidi-
 aconi, & alij Ecclesiæ ministri, vti pos-
 sint: ne fortassis eorum negligentia,
 res Ecclesiæ vel pereant, vel in alienā
 possessionem veniant. Volumus au-
 tem hæc fieri omnia, non aliqua pri-
 uata vsurpatæue potestate, sed pro-
 pria authoritate nostra, quam nos ad
 hunc actum impartimur Canonicis
 Ecclesiæ nostræ, vt ita demum celeri-
 us, maioreque cum fructu ea confici-
 ant, quæ ad rem præsentem videbun-
 tur pertinere, cum sæpè talibus in re-
 bus mora quantumuis non ita ma-
 gna, periculosa tamen esse consueue-
 rit. Curent etiam vt sit Metrica Sa-
 cerdotiorum omnium totius Dioc-
 cesis, cum redditibus & emolumentis

6.

Sessi. 22.
 ca. vlt. pœ-
 na statui-
 tur occupā-
 tibus bona
 Ecclesiæ.

7.

e

eorū

eorum. Quæ omnia & singula, pro eo ac debent conseruare, tueri & defendere nunquam prætermittant.

Ac si res vnquam difficilior acciderit, quàm vt eorum opera possit explicari, statim fidem, opem & auctoritatem Episcopi sui implorent, eiusque præsidio in tuendis Ecclesiæ rebus vtantur.

8. Sed & hoc operam dent, vt omnia decenter & secundum ordinem in Ecclesia fiant: vtque cùm

1. Cor. 14. in diuinis officijs, tum in alijs muneribus peragendis, honestas quæ decet res factas conseruetur. Ma-

Hierc. 48. ledictus est enim, inquit scriptura, qui facit opus Dei negligenter. Sunt autem Canonici, diuini cultus inspectores, & tenentur vel emendare,

9. que vident perperam fieri, si possunt, vel ad eos, quorum id potissimum interest, quàm primùm referre. Nam error, cui non resistitur, approbatur: faciliusque mala possunt in ipsis inijs corrigi, quàm cùm dissimulando sumpserint incrementa maiora.

10. Si quæ præbendæ vel dignitates habent annexa officia, curent eorum possessio-

possesso-

possessores, vt illis, quoad eius fieri possit, satisfaciant, ne legi obnoxijfiant, & ne vituperetur eorū ministerium. Itaq; exhibeant se probabiles operarios, cūm sponte sua, tū quod necessitas illis incumbat. nam vā illis, si non fuerint ea diligenter quæ debent, exequuti.

2. Cor. 6.

2. Tim. 2.

Anniversarios accuratè seduloque absoluant, ac pro fratribus defunctis deo preces fundāt, & sacrificia offerāt. Simul meminerint, se quoq; mortales esse; & eodē, quod ipsi præcesserunt, currere. Vetus est enim illud: Ab alijs expecta, alijs quod feceris: Et, Quamensura mensi fueritis, Christus inquit, eadem remetietur vobis.

II.

Chryf. ho.

3. in epi. ad

Philip. &

in cap 15.

1. ad Cor.

Ambro. de

fide resur.

Cypr. epi.

5. li. 4. & e-

pist. 6. li. 3.

Clem. li. 6

Cōst. c. 20.

Damaf. in

oratione

pro mor-

tuis.

Marc. 4.

In solemnibus processionibus & alijs supplicationibus quibuscūq;, habitu, gestu, incessu, grauitatem honestate conditam præferant, exēploq; suo, cæteris astantibus & eorum facta intuentibus, ad pietatem præeant.

In choro non sint ociosi, non stertant, non sermones misceant: sed vel orent attentè, vel psallant, psallentesque alios iuuent. Turpe

Matt. 20. est enim cùm dicitur: Quid hîc statis tota die otiosi?

13. Postremò sint, quod dici volunt, Canonici, id est, regulares: viuant ad scripturæ sacræ Canonumque præscriptum: nec ab eo sibi vel minimum deflectendum esse putent. Nam cùm sint sal terræ, prouidere debent, vt saliant in sulcos. Cùm sint lux accensa, oportet eos lucere his, qui in domo sunt: neque velint esse lucerna sub modio, sed super candelabrum, & in omniũ conspectu posita: vt qui domum intrant, lumen videant, & videntes glorificent patrem, qui est in cœlis.

Mart. 5.
Luc. 8.

14.

Sessi. 24.
Cap. 12.

Prius, quàm autem recipiantur ad Ecclesiam nostram, volumus vt fidei professionem, tam coràm nobis vel vicario nostro, quàm in Capitulo faciant, iuxta formam à S. D. Nostro Pio IIII. Pontifice Maximo olim præscriptam: quam etiam curèt suis libris Capitularibus inscribi: nec vllum deinceps in suum confessum admittant, nisi prius eandem fidei professionem fecerit, sub pœna à S.

Conci-

Concilio Tridentino decreta. Quæ autem de Canonicis Ecclesiæ Cathedralis dicta sunt (quatenus ad pietatem eorum exercendam, vel ad mores formandos, vel ad ordinem & decorem in eorum Ecclesijs conseruandum pertinent) eadem illa ad Collegiatis etiam Diœcesis nostræ pertinere volumus.

TITVLVS III.

DE VICARIIS ET ALIIS INFERIORIS ORDINIS CLERICIS.

OMnes sacerdotes, cuiuscunque gradus fuerint, attendant officio suo, & ministerium suum diligenter impleant. ^{2. Tim. 4.} Quibus verò Chori gubernandi partes mandatæ sunt, vel qui psallendi munus obtinent, aut alijs officijs in Ecclesia funguntur, sedulo prouideant, vt quæ debent, cum summa qua poterint, honestate grauitateque absoluant, vtque suis temporibus detur diuinis officijs initia. **I.** Inter canendum verò & psallendum caueant ne verba precipitent, ne sup-